

Rapport

Raad van Toezicht

Theologische Universiteit

Kerkelijke Studiefinanciering

Generale Synode van de Gereformeerde Kerken Meppel 2017

Het auteursrecht van deze tekst berust hetzij bij de auteur, hetzij bij de Gereformeerde Kerken in Nederland. Voor alle zaken het auteursrecht betreffend kan contact opgenomen worden met het deputaatschap administratieve ondersteuning via: dao@gkv.nl.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in wat voor vorm of op wat voor manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende, behoudens de uitzonderingen bij de wet gesteld.

Inhoudsopgave

	Inleiding	3
1	Organisatie bureau kerkelijke studiefinanciering.	3
2	Verslag 2013-2016	3
3	Voorstel nieuw stelsel studiekosten tegemoetkoming	4

Bijlagen

1	Concept besluittekst GS Meppel 2017	5
2	Meerjarenbegroting 2018-2020	5
3	Voorstel aan GS Meppel 2017 tegemoetkoming studiekosten studenten theologie	8
4	Jaarrekeningen bureau kerkelijke studiefinanciering 2013 tot en met 2015	12
5	Alternatief voorstel door CvB met goedvinden en na overleg met RvT	51

Inleiding

In dit rapport doet de Raad van Toezicht van de Theologische Universiteit (waaraan Bureau Kerkelijke Studiefinanciering verantwoording aflegt) verslag van de afgelopen periode, en een voorstel tot aanpassing van de huidige regeling. Dit mede naar aanleiding van overschrijding van het beschikbare budget en invoering van het leenstelsel. Tenslotte vraagt zij uw instemming met de in Bijlage 1 gevraagde besluiten.

Namens Raad van Toezicht Theologische Universiteit:

ds. J. Ophoff, voorzitter

E.W. Evers, secretaris

1 Organisatie bureau kerkelijke studiefinanciering.

De kerkelijke studiefinanciering is bedoeld voor studenten die geen recht (meer) hebben op studiefinanciering door de overheid. De toegekende studiefinanciering wordt na afstuderen kwijtgescholden indien de student predikant wordt in de gereformeerde kerken.

De organisatie en verantwoordelijkheid voor het Bureau Studiefinanciering ligt sinds najaar 2013 bij een externe benoemde thesaurier, de heer W.A.G. Janssens, welke niet is verbonden aan de TU. Met het oog op de vereiste functiescheiding, en daarmee een uitgangspunt voor goed bestuur, is hiermee de historische band met de TU beëindigd. De feitelijke uitvoering en administratie vinden voortaan geheel plaats buiten de organisatie van de TU.

De verantwoordelijkheden van de thesaurier zijn geregeld binnen het statuut van het Bureau Studiefinanciering, zoals vastgesteld door de Generale Synode Harderwijk 2011. De thesaurier legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht van de TU (hierna RvT).

2 Verslag 2013-2016

Nadat de meerjarenbegroting 2014-2017 was opgesteld en verspreid zijn de aanvragen van studenten voor studiefinanciering fors toegenomen. nl. van 21 (2011) naar 29 (2014).

Tegelijkertijd is de trend ontstaan van een stijging van de gemiddelde ondersteuning per student. Zowel de stijging in aantal als in gemiddeld ondersteuningsbedrag hebben ertoe geleid dat over de jaren 2013 en 2014 een fors tekort is ontstaan.

De verstrekte quota zijn onvoldoende gebleken om deze stijging op te vangen. Het Bureau heeft deze tekorten kunnen dekken uit de eigen historische reserve, waarvan deputaatschap F&B de kasbeheerder is.

Het stelsel van studiefinanciering, zoals de kerken dit de afgelopen periode hebben gekend, is in essentie een voordeliger stelsel, dan het nieuwe zgn. sociale leenstelsel, die de overheid heeft ingesteld voor academische studenten vanaf september 2015. Continuering van dit stelsel zou een vergaande tweedeling kunnen veroorzaken tussen de studenten, welke via het Bureau worden ondersteund, en studenten die via de overheid geld moeten lenen.

Om de trend van stijgende tekorten te keren én een vergaande tweedeling te voorkomen heeft de RvT in juni 2015 besloten de regeling studiefinanciering op te schorten voor nieuwe aanvragen met ingang van het studiejaar 2015-2016. De lopende ondersteuning worden voortgezet, totdat de

student de opleiding heeft afgerond, of indien eerder, de termijnen voor ondersteuning zijn verstreken.

Zoals uit de cijfers 2015 als de trend in 2016, blijken de quota weer voldoende om de ondersteuning te dekken. Tevens kunnen de aangewende reserves weer enigszins worden aangevuld met de (geringe) overschotten 2015 en 2016. In het opschortingsbesluit heeft de RvT tevens uitgesproken een nieuw toekomstbestendig stelsel van studiefinanciering voor te stellen aan de GS Meppel 2017. De meerjarenbegroting 2018-2020 is opgenomen als Bijlage 2, terwijl de jaarrekeningen 2013 tot en met 2015 zijn opgenomen als Bijlage 4.

3 Voorstel nieuw stelsel studiekosten tegemoetkoming

In de loop van 2014 bleek dat de belangstelling voor de kerkelijke studiefinanciering zodanig aantrok dat er zowel dat jaar, maar ook 2015 en volgende jaren sprake van was dat de door de kerken beschikbaar gestelde middelen van € 190.000 per jaar fors zouden worden overschreden. Bij gelijkblijvend beleid zou er niet alleen sprake van overschrijding zijn, maar tevens de reserve volledig uitgeput. Op grond daarvan heeft de RvT besloten om met ingang van 1 september 2015 de bestaande regeling op te schorten. De bestaande toezeggingen bleven gehandhaafd, maar nieuwe aanvragen werden niet meer in behandeling genomen.

Dit is zowel voor de direct betrokkenen als voor alle studenten gecommuniceerd op de website van de TU.

Tegelijkertijd werd toegezegd om mede in het kader van de nieuwe wetgeving (geen studiefinanciering door de overheid maar een leenstelsel) met een nieuwe opzet te komen.

Het voorstel treft u aan in Bijlage 3.

Bijlagen

1 Concept besluittekst GS Meppel 2017

Besluit:

- a. decharge te verlenen aan het Bureau Studiefinanciering en de Raad van Toezicht voor het gevoerde financieel beleid en beheer en het uitgeoefende toezicht daarop;
- b. het voorstel voor een nieuwe vorm van studietegemoetkoming goed te keuren en de Raad van Toezicht opdracht te geven om een daarop toegesneden reglement op te stellen en de synode toe te sturen.
- c. goedkeuring te verlenen aan het in de meerjarenbegroting 2018-2020 voorgestelde quotum van € 120.000 per jaar.

2 Meerjarenbegroting 2018-2020

Toelichting bij de meerjarenbegroting 2018-2020

Inleiding

De Regeling kerkelijke Studiefinanciering, waarvan de meest recente versie is vastgesteld door de Raad van Toezicht op 22 maart 2013, bevat de regeling, welke in het verleden bekend stond onder de naam Art. 19 KO, verwijzend naar het oude kerkorde artikel betreffende studenten theologie die het voornemen hebben predikant te worden. Deze Regeling wordt uitgevoerd door het Bureau Studiefinanciering, welke onder het toezicht valt van de Raad van Toezicht TU Kampen.

De Regeling staat open voor studenten aan de TU Kampen, welke het voornemen hebben om predikant te worden in de Gereformeerde Kerken in Nederland, of welke daarmee verbonden zijn. Studenten kunnen een aanvraag tot ondersteuning indienen, welke volgens vaste criteria worden toegekend. De ondersteuning wordt als een renteloze lening verstrekt, en wordt kwijtgescholden in 15 jaarlijkse termijnen indien de student als predikant in de GKv het ambt vervuld. Tussentijdse beëindiging van de studie of uiteindelijk niet kiezen voor het predikantsambt leidt tot de verplichting om de ontvangen steun terug te betalen.

Vanwege de forse toename van aanvragen in de studie jaren 2013-2014 en 2014-2015 en de daarmee gepaarde gaande uitputting van de aanwezige reserves, alsook vanwege de invoering van het sociale leenstelsel in september 2015 door de overheid als nieuwe vorm van studiefinanciering voor hbo en universiteit, is de Regeling kerkelijke Studiefinanciering opgeschort vanaf september 2015 voor nieuwe aanvragen.

Een op de toekomst gericht voorstel voor een nieuwe vorm van financiële ondersteuning aan studenten theologie, die het voornemen hebben predikant te worden in één van onze kerken ontvang u separaat.

Uitgangspunten

- Alleen studenten die het voornemen hebben na hun studie predikant te worden in één van de GKv, of daarmee gelijk gesteld, komen in aanmerking voor financiële ondersteuning. In het voorstel geldt deze ondersteuning voor alle studenten, die de predikantsmaster volgen, welke vereist is voor het predikantschap in de GKv, met een mogelijk vervolg gedurende de eerste drie jaren na afloop van de studie en start van het ambt.
- Op basis van de afgelopen jaren en de huidige situatie, is door de TU Kampen geschat dat er jaarlijks acht studenten zullen beginnen met de predikantsmaster.
- De ondersteuning is te verdelen in de twee delen:
 - Uitloop van de huidige ondersteuning, conform de Regeling 2013, totdat deze studenten hun studie hebben afgerond.
 - Verstrekking van ondersteuning met ingang van het collegejaar 2017-2018 aan alle masterstudenten, voor zover zij niet al gebruik maken van de Regeling 2013.
- Studenten die uiteindelijk geen predikant worden, dienen de ontvangen ondersteuning als renteloze leningen terug te betalen. Ultimo 2015 bedraagt het saldo van deze leningen € 91.696, waarop geregeld wordt afgelost. Enkele oud-studenten zijn niet in staat om binnen de nominale tijd van 15 jaren de lening geheel af te lossen vanwege hun persoonlijke financiële situatie. Het saldo van deze leningen is de afgelopen jaren behoorlijk ingelopen.
- Ter dekking van de begrote uitgaven kan het quotum verlaagd worden. Tot en met 2017 is dit vastgesteld op € 190.000. Door de uitloop van de Regeling 2013 en het voorstel Studiefinanciering 2017 met € 2.000 ondersteuning per studiejaar, kan dit quotum dalen naar € 120.000 vanaf 2018.
- Bij het voorgestelde quotum zal de reserve licht herstellen naar het niveau van 2013. Hierbij kunnen kleinere overschrijdingen van de ondersteuning bij hogere studentenaantallen gedekt worden uit de reserves, zonder dat de quota tussentijds aangepast dienen te worden.
- Bestuurs- en algemene kosten zijn gehandhaafd op het huidige niveau, welke kosten al erg laag zijn.

Meerjarenbegroting Bureau Studiefinanciering

	jaarrekening						LE	GS 2014 - meerjarenbegroting			GS 2017 - meerjarenbegroting		
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Aantal ondersteunde studenten	23	24	22	25	29	19	14	23	23	23	23	34	39
* kerkelijke weg	1							0	0	0			
* zij-instromers	22	24	22	25	29	19	14	23	23	23	7	4	3
* studenten-nieuwe regeling											16	24	24
* predikanten-nieuwe regeling												6	12
Toegekende steunbedragen	203.552	172.394	191.738	225.070	253.969	201.539	168.500	184.943	190.491	196.206	127.000	124.700	112.600
* kerkelijke weg	937	0	0	0	0	0	0						
* zij-instromers	202.615	172.394	191.738	225.070	253.969	201.539	168.500				95.000	64.700	40.600
* studenten-nieuwe regeling											32.000	48.000	48.000
* predikanten-nieuwe regeling												12.000	24.000
Gemiddeld per student	8.850	7.183	8.715	9.003	8.758	10.607	12.036	8.041	8.282	8.531	5.522	3.668	2.887
* kerkelijke weg	937												
* zij-instromers	9.210	7.183	8.715	9.003	8.758	10.607	12.036	0	0	0	13.571	16.175	13.533
* studenten-nieuwe regeling											2.000	2.000	2.000
* predikanten-nieuwe regeling												2.000	2.000
Quotum Ontvangen terugbetalingen	180.000	189.996	189.996	189.996	190.000	189.996	189.996	190.000	190.000	190.000	120.000	120.000	120.000
Overige inkomsten	20.634	19.117	15.307	19.628	13.834	19.229	11.500	15.000	15.000	15.000	7.500	7.300	7.300
	0	2.744	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	200.634	211.857	205.303	209.624	203.834	209.225	201.496	205.000	205.000	205.000	127.500	127.300	127.300
Toegekende steunbedragen													
* Huidige regeling	203.552	172.394	191.738	225.070	253.969	201.539	168.500	184.943	190.491	196.206	95.000	64.700	40.600
* Nieuwe regeling (voorstel)											32.000	48.000	48.000
* Bureaukosten	407		4.000	1.080	3.602	1.500	1.500	4.000	4.000	4.000	1.500	1.500	1.500
* Overige kosten	2.685	163	1.898	2.318	2.172	2.144	2.200	2.000	2.000	2.000	2.100	2.150	2.200
Totaal lasten	206.644	172.557	197.636	228.468	259.743	205.183	172.200	190.943	196.491	202.206	130.600	116.350	92.300
Resultaat	-6.010	39.300	7.667	-18.844	-55.909	4.042	29.296	14.057	8.509	2.794	-3.100	10.950	35.000
Reserve ultimo	94.032	133.332	140.999	122.155	66.246	70.288	99.584	107.561	116.070	118.864	99.278	110.228	145.228

3 Voorstel aan GS Meppel 2017 tegemoetkoming studiekosten studenten theologie

1 Algemeen

Sinds de invoering van de Wet op de studiefinanciering (WSF) in 1986 hebben onze kerken vooral financiële steun geboden aan studenten in de theologie die geen recht (meer) hadden op studiefinanciering van de overheid.

Vóór 1986 waren we als kerken van oordeel dat financiële steun uitsluitend de verantwoordelijkheid was van diezelfde kerken en deze werd verstrekt –ouderafhankelijk- aan alle studenten theologie in Kampen, als ze maar lid waren van ons kerkverband.

Toen de kinderbijslag voor studerenden van 18 jaar en ouder verdween en de WSF daarvoor (en voor de oude studietoelage) in de plaats kwam, is schoorvoetend –en formeel pas in de jaren negentig- akkoord gegaan met de praktijk dat ook studenten in de theologie een beroep deden op de studiefinanciering door de overheid. Met als gevolg dat we sinds die tijd, in diverse verschijningsvormen, het regiem van ondersteuning hebben dat nu geldt.

De wijziging van de systematiek van studiefinanciering per september 2015 is de aanleiding om de uitwerking en uitvoering van artikel B.13.4 van de kerkorde goed te doordenken. De consequenties van de invoering van een sociaal leenstelsel betekent namelijk niet alleen een verandering voor de manier waarop studenten en hun ouders de studie financieren (inclusief levensonderhoud, huisvesting, leermiddel, collegegeld) maar heeft ook gevolgen voor de inkomens- en vermogenspositie in een groot deel van het verdere leven.

2 Achtergrondinformatie

a. Het leenstelsel van de overheid.

Om enig inzicht te krijgen in de nieuwe studiefinanciering eerst een overzicht van de voornaamste maatregelen: (Bron website DUO)

1. Per 1 september 2015 is het leenstelsel ingegaan. Dit stelsel geldt voor studenten die voor het eerst studiefinanciering krijgen voor een bachelor- of masteropleiding.
De basisbeurs voor hbo en universiteit is afgeschaft. Het bedrag kan voortaan geleend worden bij DUO. Daarmee vervalt ook het verschil tussen uitwonend en thuiswonend: alle studenten krijgen hetzelfde budget.
2. De aanvullende beurs gaat omhoog. Studenten met minder draagkrachtige ouders hebben recht op een aanvullende beurs. Vanaf 1 september 2016 bedraagt de maandelijkse aanvullende beurs maximaal € 383,77.
3. Studenten die onder het leenstelsel vallen, mogen onbeperkt bijverdienen.
4. De verplichte aflosfase is van 15 jaar naar 35 jaar gegaan. Wie minder verdient dan het minimumloon hoeft niet af te lossen. Bovendien hoeft men maandelijks nooit meer dan 4% van het extra inkomen boven het minimumloon terug te betalen. (In de bijlage kunt u zien welk aflossingsbedrag hoort bij welk bedrag aan studieschuld.)
5. De partnertoeslag is vervallen. De partner kan het wegvallen van de toeslag opvangen via de bijstand.

b. De regeling van de kerken.

De regeling studiefinanciering voor studenten theologie van het Bureau Studiefinanciering, vastgesteld in maart 2013 (hierna SF) is nog volledig geënt op het oude stelsel van de overheid. Met een paar belangrijke verschillen. Namelijk uitsluitend bedoeld voor studenten die geen recht meer hebben op SF van diezelfde overheid. Dan gaat het dus om studenten die al eerder een studie in het

hoger onderwijs geheel of gedeeltelijk hadden afgerond en zo dus hun recht op SF hadden verbruikt én om studenten die bij de aanvang van hun studie vanwege hun leeftijd (ouder dan 30 jaar) geen recht meer hadden. Daarmee is de SF dus niet beschikbaar voor studenten die door studievertraging “uit de reguliere studiefinanciering lopen”. Het tweede belangrijke verschil is het kwijtscheldingsregime. Studenten die een toelage hebben ontvangen van de kerken moeten die in principe terugbetalen, *tenzij* ze gedurende een aantal jaren predikant zijn in één van onze kerken. Dan wordt de studieschuld met een bepaald percentage per jaar kwijtgescholden. In de praktijk komt het er op neer dat na 15 jaar de studieschuld volledig teniet is gegaan.

In de meerjarenbegroting 2015-2017, welke is opgesteld op 30 september 2013 en vastgesteld door de GS Ede 2014 is uitgegaan van een continu aantal te ondersteunen studenten. De aanvragen tot ondersteuning zijn gedurende het studiejaar 2013/2014 en 2014/2015 fors toegenomen. Deze toename heeft geleid tot een forse overschrijding van de begroting.

Om de uitgaven beheersbaar te houden en de verschillen tussen studenten welke door de overheid of via de kerkelijke SF niet verder te laten oplopen, is de Regeling SF (2013) opgeschort met ingang van het studiejaar 2015/2016.

De al ingegane ondersteuning is gecontinueerd, maar er zijn geen nieuwe aanvragen meer in behandeling genomen.

Hiermee is een voorzet gemaakt voor een overgangsregeling naar een nieuwe kerkelijke SF.

3. Overwegingen

Uit een onderzoek in opdracht van OCW blijkt –zeer voorlopige cijfers- dat studenten die onder het leenstelsel vallen en 6 jaar ingeschreven staan aan een universiteit, € 20.000 tot € 25.000 van de overheid zullen lenen. Als dat ook geldt voor de studenten theologie, dan is dat dus de schuld waarmee ze de pastorie in gaan. Onder het oude stelsel kwam de gemiddelde studieschuld op ongeveer 15.000 aan het eind van de studie.

Zoals vermeld is de verplichte aflofase van 15 jaar naar 35 jaar gegaan. Het gemiddeld terug te betalen bedrag zal daardoor onder het oude regime wat hoger zijn dan onder het nieuwe op basis van de schuldhogte, maar men zit er onder het leenstelsel wel 35 jaar aan vast. Een dergelijke lange periode maakt de aflofase meer vatbaar voor de ontwikkeling van de rentevoet, welke momenteel erg laag is.

De huidige situatie dat jonge studenten een forse schuld opbouwen of al dan niet met ouders zelf zorgen voor de financiering van hun studie staat in geen enkele verhouding tot de situatie van oudere studenten die geld lenen (rentevrij) en van wie de schuld in 15 jaar wordt kwijtgescholden. De laatste praktijk leidde in het verleden al tot een moeilijk te verdedigen verschil met de jongere studenten. De gevolgen van de invoering van het leenstelsel zullen tot nog grotere en daarmee volstrekt onacceptabele verschillen leiden tussen studenten theologie, als de huidige regeling voor de oudere student zou blijven bestaan. Het feit dat deze laatste eerst andere keuzes heeft gemaakt in zijn leven, is op zich niet een zaak die de kerken aangaat. De consequenties van deze keuze ondervangen en daarmee een schrijnend verschil creëren met studenten die direct voor theologie hebben gekozen, is de facto geen oplossing en zal daarmee ook niet de uitwerking kunnen zijn van een evenwichtige invulling van de kerkelijke afspraak: *‘De kerken bieden hun, zo nodig, financiële steun.’*

4. De voorgestelde aanpak

a. Uitgangspunt

Uitgangspunt voor de nieuwe systematiek van financiële ondersteuning door de kerken zal zijn dat elke student theologie zelf verantwoordelijk is voor de volledige financiering van zijn gehele studie, levensonderhoud, collegegeld etc.

Daarbij wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen jongere studenten en studenten die op latere leeftijd, al of niet na een al afgeronde andere studie, theologie gaan studeren.

b. Inkomstenbronnen

Bronnen voor de jonge student kunnen zijn: lenen van de overheid, bijdrage ouders, bijverdienen, inkomen eventuele partner (opsomming niet uitputtend).

Voor de oudere student gaat er veel veranderen: er zal geen beroep meer kunnen worden gedaan op een van het oude stelsel afgeleide regeling, maar ook zal de studie etc. volledig moeten worden gefinancierd.

Bronnen voor de oudere student kunnen dan zijn: bijverdienen, bijdrage ouders, bijdrage eventuele partner. In deze situaties zal lenen van de overheid niet meer tot de mogelijkheden behoren.

Een andere inkomstenbron zou kunnen zijn dat een plaatselijke gemeente een dergelijke oudere student 'adopteert' en een bepaalde mate van financiële ondersteuning biedt gedurende diens studie. Voor de wijze van fondswerving zal de betreffende gemeente haar creativiteit moeten aanspreken voor een specifieke vorm van crowd-funding. Daarmee wordt naar ons oordeel, althans voor het materiele deel, meer invulling gegeven aan het adagium: *'de kerken spannen zich er voor in dat er voldoende studenten in de theologie zijn'*.

c. Hoe ziet dan de financiële ondersteuning vanuit de kerken via het Bureau SF er uit?

Naar ons oordeel zit de toename van kosten voor een student in de fase van de predikantsmaster, periode van beroepbaarstelling en de start in een gemeente.

Wij stellen voor om in zowel de fase predikantsmaster als in de startfase als predikant een studiekosten tegemoetkoming toe te kennen.

Daarom stellen wij voor om aan alle studenten die vanaf het seizoen 2017/2018 de predikantsmaster volgen gedurende drie jaar een gift te verstrekken aan het begin van ieder nieuw master-studie jaar van € 2.000. Deze gift valt binnen de fiscale vrijstelling giften van € 2.122 voor 2016). Voor studenten die een 2 jarige predikantsmaster doen geldt dat uiteraard voor 2 jaar.

Daarmee is er een uniforme regeling voor elke student die de predikantsmaster doet.

Eenmaal als predikant aan een gemeente verbonden kunnen de betrokkenen nog een verzoek doen om de ontstane studieschuld af te toppen.

In de begroting wordt rekening gehouden met het feit dat de eerste giften voor beroepen predikanten in de nieuwe regeling geldt vanaf 1 september 2019 (voor studenten 2 jarige predikantsmaster) en 1 september 2020 voor studenten 3 jarige predikantsmaster

Daarvoor zou dan een bedrag van € 6.000 per voormalige predikantsmasterstudent als gift kunnen worden gegeven, te verdelen in 3 jaarlijkse termijnen van 2.000. mits en voor zover de studieschuld boven een bedrag van € 15.000 is uitgekomen. Voor studenten die de 2 jarige predikantsmaster doen geldt een bedrag van € 4.000.

d. Hoogte van de jaarlijkse bijdrage voor Bureau SF

Op basis van informatie van de TU in Kampen, gebaseerd op de gemiddelde aantallen predikantsmasterstudenten (8 per jaar) en afgestudeerden die de kerken(of de TU zelf) zijn gaan dienen als predikant (resp. onderzoeker/medewerker) (6 per jaar), schatten wij de kosten voor de uitvoering van ons voorstel als volgt:

Tabel: Vergoeding per jaar maximaal € 2.000

Situatie	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Verplichting oude regeling	130.000	95.000	64.700	40.600	--	--
Masterstudenten	16.000	32.000	48.000	48.000	48.000	48.000
Predikanten (maximaal)	--	--	12.000	24.000	36.000	36.000
Totaal	146.000	127.000	124.700	112.600	84.000	84.000

Omdat we willen voorkomen dat er bij een stijging van het aantal studenten niet meer kan worden toegekend dan het gemiddelde per jaar nl. € 84.000 stellen wij voor het quotum een jaarlijkse maximale hoogte te geven van € 120.000, wat in elk geval leidt tot een minimale kostenbesparing voor de kerken van € 70.000 per jaar ten opzicht van de meerjarenbegroting 2014 t/m 2017.

e. Overgangsrecht

Degene die gebruik maken van de Regeling 2013 tot het einde van hun studie of het einde van de periode waarop recht tot ondersteuning bestaat zijn uitgesloten van de nieuwe Regeling.

De nieuwe Regeling kan wel gaan gelden, indien zij afstand doen van hun "lopende rechten" op de Regeling 2013. Voor zover de Regeling 2013 is uitgekeerd, blijft het reglement daarop onverkort van toepassing.

Tenslotte stellen wij u voor de deputaten Theologische Universiteit op te dragen om het reglement aan te passen naar de nieuw voorgestelde situatie en deze toe te sturen naar het secretariaat van de Generale Synode.

Bijlage bij voorstel aan GS Meppel 2017

tegemoetkoming studiekosten studenten theologie: - Leenstelsel

(Bron website DUO)

Als u onder het leenstelsel valt, is de aflofsfase langer: 35 jaar. Onderstaande tabel geeft dan een indicatie van de hoogte van uw maandbedrag.

Schuld van	rente 0,5%	rente 1%	rente 1,5%	rente 2%	rente 3%
€ 1.000,-	5,-	5,-	5,-	5,-	5,-
€ 5.000,-	12,98	14,10	15,28	16,52	19,13
€ 10.000,-	25,95	28,21	30,57	33,03	38,26
€ 15.000,-	38,93	42,31	45,85	49,55	57,39
€ 25.000,-	64,88	70,52	76,42	82,58	95,65
€ 40.000,-	103,81	112,83	122,27	132,13	153,04

De terugbetalingsregels vanaf 2018:

- We houden standaard rekening met uw draagkracht. U betaalt in 35 jaar terug
- U kunt het inkomen van uw partner niet buiten beschouwing laten bij het vaststellen van die draagkracht
- Bij het vaststellen van uw draagkracht wordt een standaardbedrag van uw inkomen afgetrokken.
- Dit bedrag is hoger dan bij de oude regels. Over het restant inkomen wordt vier procent als draagkracht berekend
- U betaalt altijd via automatische incasso
- Het rentepercentage is hoger dan onder de oudere terugbetalingsregels.

4 Jaarrekeningen bureau kerkelijke studiefinanciering 2013 tot en met 2015

Achtereenvolgens treft u hieronder de jaarrekeningen 2013, 2014 en tenslotte 2015 aan.

Bureau studiefinanciering
Broederweg 15
8261 GS Kampen

Jaarrekening 2013

Kampen, juni 2014

INHOUDSOPGAVE

RAPPORT

1. Verantwoordelijkheid.....	4
2. Resultaten.....	4
3. Quota en Reserve	4
4. Administratie en Beheer	4
5. Niet in de balans opgenomen vorderingen.....	5
6. Financiële positie.....	6
7. Meerjaren gegevens.....	6

JAARREKENING

1. Balans per ultimo verslagjaar	8
2. Staat van baten en lasten	9
3. Grondslagen voor de financiële verslaggeving.....	10
4. Toelichting op de balans.....	11
5. Toelichting op de staat van baten en lasten	12

OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring	13
--------------------------	----

1. VERANTWOORDELIJKHEID

De uitvoering van de Regeling Kerkelijke Studiefinanciering voor Theologische Studenten van de Gereformeerde Kerken in Nederland is door de Generale Synode van Harderwijk 2011 overgedragen van Deputaten Artikel 19 KO naar Bureau Studiefinanciering Theologische Universiteit Kampen met ingang van 01 september 2012. Het Bureau Studiefinanciering legt jaarlijks verantwoording van het gevoerde beleid in de jaarverslaglegging af aan de Raad van Toezicht van de Theologische Universiteit Kampen.

Het Bureau Studiefinanciering bestaat ultimo 2013 uit de volgende functionarissen:

- W.A.G. Janssens, thesaurier
- J.R. Versteeg-Titsing, administratief medewerker

2. RESULTATEN

Het verslagjaar 2013 werd afgesloten met een tekort ad € 18.844 (2012: overschot ad € 7.667). Dit tekort is als volgt te verklaren:

- De quotumbijdrage was gelijk aan voorgaand jaar € 189.996
- De terugbetaling studietoelagen ex-studenten (bate) steeg tot € 19.628 (2012: € 15.307)
- De steunbedragen zijn gestegen naar € 225.070 (2012: € 191.738)
- De diverse kosten bedroegen € 3.398 (2012: € 5.898).

3. QUOTA EN RESERVE

De inning van de quota bij de kerken wordt sinds 1999 centraal verricht door de Generale Deputaten Financiën en Beheer. Door de Generale Synode Leusden 1999 is ook besloten om het beheer van de reserves van de verschillende deputaatschappen in beginsel over te brengen naar de Generale Deputaten Financiën en Beheer.

Volgens synodebesluit blijven de reserves van de afzonderlijke deputaatschappen in beginsel ter beschikking van die deputaten. Zodoende is de op de balans opgenomen vordering op de Generale Deputaten Financiën en Beheer ontstaan. Periodiek worden voorschotten door de Generale Deputaten Financiën en Beheer aan het Bureau Studiefinanciering overgemaakt.

De Generale Synode Harderwijk 2011 heeft besloten aan de hand van de meerjarenbegroting het quotum voor de jaren 2011 -2014 vast te stellen op € 190.000 per jaar.

4. ADMINISTRATIE EN BEHEER

Door de Generale Synode van Zwolle-Zuid 2008 is besloten Deputaten Art 19 KO op te dragen hun werkzaamheden over te dragen aan het 'Bureau Studiefinanciering Theologische Universiteit Kampen'. Deze overdracht heeft in 2010 plaatsgevonden. De Generale Synode van Harderwijk 2011 besloot geen nieuwe Deputaten Art 19 KO te benoemen, maar hun taak over te dragen aan de Raad van Toezicht van de Theologische Universiteit en het onder haar toezicht functionerende Bureau Studiefinanciering Theologische Universiteit Kampen.

In het kader van good governance is op voorstel van het College van Bestuur van de Theologische Universiteit Kampen besloten de functie van thesaurier te doen vervullen door een functionaris buiten de instelling. De Raad van Toezicht heeft in haar vergadering van 19 juni 2013 dit besluit uitvoering gegeven, door de benoeming van W.A.G. Janssens (Ede) met ingang van 01 september 2013 als thesaurier. De feitelijke overdracht van taken van het College van Bestuur naar de externe thesaurier heeft plaats gevonden begin november 2013.

5. NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VORDERINGEN

De aan studenten verstrekte ondersteuning in de vorm van leningen worden te zijner tijd kwijtgescholden gedurende een periode van 10 (oud) of 15 (nieuw) jaar dat men predikant is. Het Bureau Studiefinanciering houdt administratie op individueel niveau van alle aan studenten verstrekte leningen. Voor zover deze personen per ultimo verslagjaar nog studeren dan wel inmiddels predikant zijn, gelden de verstrekte leningen als 'voorwaardelijk terug te vorderen' (studenten) respectievelijk 'nog kwijt te schelden' (predikanten).

Daarnaast zijn er personen die de studie hebben gestaakt, geen predikant meer zijn of niet zijn geworden. De aan hen destijds verstrekte leningen gelden als opeisbare vorderingen.

Het totaal van de nog niet kwijtgescholden leningen per 31 december 2013 is als volgt:

- studenten	€	709.929
- predikanten / assistenten in opleiding	-	475.855
- personen zijnde niet predikant/student	-	117.116
	€	<u>1.302.900</u>

Het verloop van de nog niet kwijtgescholden leningen is als volgt:

Stand 1 januari 2013	€	1.186.680
Bij: verstrekte ondersteuning 2013	€	225.070
	€	<u>1.411.750</u>
Af: Ontvangen aflossingen	€	19.628
Kwijtscheldingen	€	89.222
		<u>108.850</u>
	€	<u>1.302.900</u>

Het totale bedrag van € 1.302.900 is *niet* in de balans als vordering opgenomen.

6. FINANCIËLE POSITIE

Financiële structuur

Ter analyse van de financiële positie dient de volgende opstelling:

(bedragen x € 1.000)	<u>31-12-2013</u> €	<u>31-12-2012</u> €	<u>mutatie</u> €
Werkkapitaal			
Vordering op Deputaten F&B	110	80	30
Liquide middelen	14	66	-/- 52
	<u>124</u>	<u>146</u>	<u>-/- 22</u>
Kortlopende schulden	-/- 2	-/- 6	-/- 4
	<u>122</u>	<u>140</u>	<u>-/- 18</u>
Totaal werkkapitaal	<u>122</u>	<u>140</u>	<u>-/- 18</u>

Het werkkapitaal is in het verslagjaar 2013 gedaald met € 18.000 als gevolg van het negatief resultaat over het verslagjaar

Op lange termijn beschikbaar vermogen

	<u>31-12-2013</u>	<u>31-12-2012</u>	<u>mutatie</u>
Eigen vermogen	<u>122</u>	<u>140</u>	<u>-/- 18</u>

7. MEERJAREN GEGEVENS

	<u>2014</u> <i>Begroting</i>	<u>2013</u> Jaarrek.	<u>2012</u> Jaarrek.	<u>2011</u> Jaarrek.	<u>2010</u> Jaarrek.	<u>2009</u> Jaarrek.
Aantal ondersteuningen	22	25	22	21	23	24
Toegekende steunbedragen	230.969	225.070	191.738	172.394	203.552	181.844
Gemiddeld per student	10.499	9.003	8.715	8.209	8.850	7.577
Exploitatieresultaat	-/- 31.469	-/- 18.844	7.667	39.300	-/- 6.010	-/- 42.825
Reserve	36.247	122.154	140.998	133.332	94.032	100.042
Totaal quotum	190.000	189.996	190.000	190.000	180.000	130.000

**Bureau Studiefinanciering TU
Kampen**

JAARREKENING 2013

1. BALANS

Balans per 31 december
(na resultaatbestemming)

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
	€	€
ACTIVA		
Viottende activa		
Vorderingen Deputaten	110.399	80.399
Liquide middelen		
Banken	13.755	66.399
	<u>124.154</u>	<u>146.798</u>
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Reserve	122.154	140.998
Kortlopende schulden		
Overige schulden	2.000	5.800
	<u>124.154</u>	<u>146.798</u>

UITSLUITEND VOOR
WAARMERKINGS-
DOELEINDEN
11.06.14
Vivan accountants - adviseurs

2. STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Realisatie 2013	Begroting 2013	Realisatie 2012
	€	€	€
<u>Baten</u>			
Quotum Legaten	189.996	189.996	189.996
	-	-	-
Ontvangen aflossingen	19.628	15.000	15.307
	<u>209.624</u>	<u>204.996</u>	<u>205.303</u>
	-----	-----	-----
<u>Lasten</u>			
Toegekende ondersteuning	225.070	215.526	191.738
Bureaunkosten	1.080	1.000	4.000
Overige kosten	2.318	4.500	1.898
	<u>228.468</u>	<u>221.026</u>	<u>197.636</u>
	-----	-----	-----
Saldo van baten en lasten	<u>-/- 18.844</u>	<u>-/- 16.026</u>	<u>7.667</u>

UITSLUITEND VOOR
 WAARMERKINGS-
 DOELEINDEN
 11.06.14
 Vivan accountants - adviseurs

3. GRONDSLAGEN VOOR DE FINANCIËLE VERSLAGGEVING

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Algemeen

De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva is de verkrijgingprijs.
Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

Grondslag voor de resultaatbepaling

Algemeen

Het saldo van baten en lasten wordt bepaald als het verschil tussen de bijdragen door de Gereformeerde Kerken, de ontvangen aflossingen en overige baten enerzijds en de toegekende en uitgekeerde ondersteuning en overige kosten anderzijds.

De ondersteuning worden toegekend en uitgekeerd onder toepassing van de "Regeling Kerkelijke Studiefinanciering voor theologische studenten van de Gereformeerde Kerken in Nederland", welke regeling voor het laatst is goedgekeurd door de Raad van Toezicht op 22 maart 2013.

De krachtens art. 15 van voormelde regeling door oud-studenten terug te betalen renteloze leningen (zoals de ondersteuning zijn toegekend) worden niet geactiveerd, maar op het moment van ontvangst van de aflossingen als bate verantwoord.

4. TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

Viottende activa

<u>31-12-2013</u>	<u>31-12-2012</u>
€	€

Vorderingen Deputaten

Vordering Generale Deputaten Financiën & Beheer

110.399

80.399

Deze vordering op Generale Deputaten Financiën & Beheer is een gevolg
Van de centralisatie van de quota-inning en beheer van de reserve.
Over deze vordering wordt geen rente berekend.

Liquide middelen

ABN AMRO Bank, bestuurrekening 60.90.04.794

13.755

66.399

PASSIVA

Eigen vermogen

<u>31-12-2013</u>	<u>31-12-2012</u>
€	€

Reserve

Stand per 01 januari

140.999

133.332

Saldo van baten en lasten

-/- 18.844

7.667

Stand per 31 december

122.154

140.999

Kortlopende schulden

Overige schulden

Beheerskosten TU Kampen

-

4.000

Accountantskosten

2.000

1.800

2.000

5.800

5. TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Realisatie 2013	Begroting 2013	Realisatie 2012
	€	€	€

Baten

Quotum	189.996	189.996	189.996
	-----	-----	-----

Het quotum voor het kalenderjaar 2013 is door de Generale Synode Harderwijk 2011 Vastgesteld op € 190.000. Dit quotum wordt door de Generale Deputaten Financiën & Beheer geheven en geïnd van de Gereformeerde Kerken.

Ontvangen aflossingen	19.628	15.000	15.307
	-----	-----	-----

Volgens de vigerende Regeling kerkelijke studiefinanciering worden toegekende ondersteuning(en) verstrekt in de vorm van een renteloze lening. Indien een student voortijdig de studie staakt, geen predikant wordt of een oud-student geen predikant meer is, dan dient de renteloze lening (voor zover nog niet kwijtgescholden) afgelost te worden in maximaal 15 jaar.

Lasten

Toegekende steunbe ragen	225.070	215.526	191.738
	-----	-----	-----

Dit betreft de toegekende en uitbetaalde ondersteuning(en) gedurende het kalenderjaar 2013 en zijn gebaseerd op de normbedragen zoals vermeld in de Regeling kerkelijke studiefinanciering.

Overige kosten

Bankkosten	182		78
Accountantskosten	2.136		1.820
	-----	-----	-----
	2.318	4.500	1.898
	-----	-----	-----

EMMELOORD

Postbus 45, 8300 AA Emmeloord
 Ecopark 40, 8305 BK Emmeloord

T +31 (0)527 61 63 31
 F +31 (0)527 61 74 32
 E emmeloord@vivan.nl

KAMPEN

Postbus 32, 8260 AA Kampen
 Scheerling 36, 8265 GD Kampen

T +31 (0)38 33 17 272
 F +31 (0)38 33 20 782
 E kampen@vivan.nl

URK

Postbus 37, 8320 AA Urk
 Het Spijk 10, 8321 WT Urk

T +31 (0)527 68 46 00
 F +31 (0)527 68 51 50
 E urk@vivan.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: Bureau Studiefinanciering Theologische Universiteit Kampen

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2013 van Bureau Studiefinanciering Theologische Universiteit Kampen te Kampen gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2013 en de staat van baten en lasten over 2013 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van het bureau is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening, in overeenstemming met de door het bureau gekozen en beschreven grondslagen, zoals uiteengezet in de toelichting van de jaarrekening. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opstellen van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opstellen van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld van de jaarrekening, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van het bureau.

ABN AMRO Bank 48.36.95.521
 KvK nr. 52602508
 BTW nr. NL-8505.17.175.B.01
 IBAN nr. NL27ABNA0483695521
 BIC ABNANL2A
www.vivan.nl

Bureau studiefinanciering
Broederweg 15
8261 GS Kampen

Jaarrekening 2014

INHOUDSOPGAVE**5 RAPPORT**

1. Verantwoordelijkheid	4
2. Resultaten	4
3. Quota en Reserve	4
4. Administratie en Beheer	4
5. Niet in de balans opgenomen vorderingen	5
6. Financiële positie	6
7. Meerjaren gegevens	6

6 JAARREKENING

1. Balans per ultimo verslagjaar	8
2. Staat van baten en lasten	9
3. Grondslagen voor de financiële verslaggeving	10
4. Toelichting op de balans	11
5. Toelichting op de staat van baten en lasten	12

7**8 OVERIGE GEGEVENS**

Controleverklaring

.....13

Bureau Studiefinanciering TU
Kampen

RAPPORT 2014

9 1. VERANTWOORDELIJKHEID

De uitvoering van de Regeling Kerkelijke Studiefinanciering voor Theologische Studenten van de

Gereformeerde Kerken in Nederland is door de Generale Synode van Harderwijk 2011 overgedragen van Deputaten Artikel 19 KO naar Bureau Studiefinanciering Theologische Universiteit Kampen met ingang van 01 september 2012. Het Bureau Studiefinanciering legt jaarlijks verantwoording van het gevoerde beleid in de jaarverslaglegging af aan de Raad van Toezicht van de Theologische Universiteit Kampen.

Het Bureau Studiefinanciering bestaat ultimo 2014 uit de volgende functionarissen:

- W.A.G. Janssens, thesaurier
- J.R. Versteeg-Titsing, administratief medewerker

10 2. RESULTATEN

Het verslagjaar 2014 werd afgesloten met een tekort ad € 55.909 (2013: tekort ad € 18.844).

Dit tekort is als volgt te verklaren:

- De quotumbijdrage was gelijk aan voorgaand jaar € 190.000
- De terugbetaling studietoelagen ex-studenten (bate) daalde tot € 13.834 (2013: € 19.628)
- De steunbedragen zijn gestegen naar € 253.969 (2013: € 225.070)
- De diverse kosten bedroegen € 5.774 (2013: € 3.398).

11 3. QUOTA EN RESERVE

De inning van de quota bij de kerken wordt sinds 1999 centraal verricht door de Generale Deputaten Financiën en Beheer. Door de Generale Synode Leusden 1999 is ook besloten om het beheer van de reserves van de verschillende deputaat-schappen in beginsel over te brengen naar de Generale Deputaten Financiën en Beheer.

Volgens synodebesluit blijven de reserves van de afzonderlijke deputaat-schappen in beginsel ter beschikking van die deputaten. Zodoende is de op de balans opgenomen vordering op de Generale Deputaten Financiën en Beheer ontstaan. Periodiek worden voorschotten door de Generale Deputaten Financiën en Beheer aan het Bureau Studiefinanciering overgemaakt.

De Generale Synode Harderwijk 2011 heeft besloten aan de hand van de meerjarenbegroting het quotum voor de jaren 2011 -2014 vast te stellen op € 190.000 per jaar. In dezelfde lijn is een meerjarenbegroting 2015-2017 aan de Generale Synode Ede 2014 aangeboden, welke ongewijzigd is vastgesteld. In de mondelinge toelichting hierop is aangegeven, dat de Regeling

een “open einde” karakter heeft, wat tot uiting komt in de onvoorspelbaarheid van de aanvragen tot ondersteuning.

12 4. ADMINISTRATIE EN BEHEER

Door de Generale Synode van Zwolle-Zuid 2008 is besloten Deputaten Art 19 KO op te dragen hun werkzaamheden over te dragen aan het ‘Bureau Studiefinanciering Theologische Universiteit Kampen’. Deze overdracht heeft in 2010 plaatsgevonden. De Generale Synode van Harderwijk 2011 besloot geen nieuwe Deputaten Art 19 KO te benoemen, maar hun taak over te dragen aan de Raad van Toezicht van de Theologische Universiteit en het onder haar toezicht functionerende Bureau Studiefinanciering Theologische Universiteit Kampen.

In het kader van good governance is op voorstel van het College van Bestuur van de Theologische Universiteit Kampen besloten de functie van thesaurier te doen vervullen door een functionaris buiten de instelling. De Raad van Toezicht heeft in haar vergadering van 19 juni 2013 dit besluit uitvoering gegeven, door de benoeming van W.A.G. Janssens (Lunteren) met ingang van 01 september 2013 als thesaurier.

13 5. NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VORDERINGEN

De aan studenten verstrekte ondersteuning in de vorm van leningen worden te zijner tijd kwijtgescholden gedurende een periode van 10 (oud) of 15 (nieuw) jaar dat men predikant is. Het Bureau Studiefinanciering houdt administratie op individueel niveau van alle aan studenten verstrekte leningen. Voor zover deze personen per ultimo verslagjaar nog studeren dan wel inmiddels predikant zijn, gelden de verstrekte leningen als 'voorwaardelijk terug te vorderen' (studenten) respectievelijk 'nog kwijt te schelden' (predikanten).

Daarnaast zijn er personen die de studie hebben gestaakt, geen predikant meer zijn of niet zijn geworden. De aan hen destijds verstrekte leningen gelden als opeisbare vorderingen.

Het totaal van de nog niet kwijtgescholden leningen per 31 december 2014 is als volgt:

-	studenten	€	726.950
-	predikanten / assistenten in opleiding	-	620.517
-	personen zijnde niet predikant/student	-	98.238
		€	1.445.705

Het verloop van de nog niet kwijtgescholden leningen is als volgt:

Stand 1 januari 2014	€	1.302.900	
Bij: verstrekte ondersteuning 2014	€	253.969	
			€ 1.556.869
Af: Ontvangen aflossingen 2014	€	13.834	
Kwijtscheldingen 2014	€	97.330	
			€ 111.164
Stand per 31 december 2014	€	1.445.705	

Het totale bedrag van € 1.445.705 is **niet** in de balans als vordering opgenomen.

14 6. FINANCIËLE POSITIE

Financiële structuur

Ter analyse van de financiële positie dient de volgende opstelling:

(bedragen x € 1.000)	<u>31-12-2014</u> €	<u>31-12-2013</u> €	<u>mutatie</u> €
<u>Werkkapitaal</u>			
Vordering op Deputaten F&B	65	110	-/- 45
Liquide middelen	6	14	-/- 8
	<u>71</u>	<u>124</u>	<u>-/- 53</u>
Kortlopende schulden	-/- 5	-/- 2	-/- 3
	<u>66</u>	<u>122</u>	<u>-/- 56</u>
Totaal werkkapitaal	<u>66</u>	<u>122</u>	<u>-/- 56</u>

Het werkkapitaal is in het verslagjaar 2014 gedaald met € 56.000 als gevolg van het negatief resultaat over het verslagjaar.

Op lange termijn beschikbaar vermogen

	<u>31-12-2014</u>	<u>31-12-2013</u>	<u>mutatie</u>
Eigen vermogen	66	122	-/- 56
	=====	=====	=====

7. MEERJAREN GEGEVENS

	<u>2015</u> <i>Begroting</i>	<u>2014</u> Jaarrek.	<u>2013</u> Jaarrek.	<u>2012</u> Jaarrek.	<u>2011</u> Jaarrek.	<u>2010</u> Jaarrek.
Aantal ondersteuningen	23	29	25	22	21	23
Toegekende steunbedragen	184.943	253.969	225.070	191.738	172.394	203.552
Gemiddeld per student	8.041	8.758	9.003	8.715	8.209	8.850
Exploitatieresultaat	14.057	-/- 55.909	-/- 18.844	7.667	39.300	-/- 6.010
Reserve	107.561	66.245	122.154	140.998	133.332	94.032
Totaal quotum	190.000	190.000	189.996	190.000	190.000	180.000

Bureau Studiefinanciering TU
Kampen

JAARREKENING 2014

15 1. BALANS

Balans per 31 december

(na resultaatbestemming)

	2013	2014	
	€	€	
ACTIVA			
Vlottende activa			
Vorderingen Deputaten	110.399	64.399	
Overige vorderingen		819	-
Liquide middelen			
Banken	13.755	5.777	
	124.154	70.995	

16 PASSIVA

Eigen vermogen

Reserve	122.154	66.245
---------	---------	--------

Kortlopende schulden

2.000

124.154	70.995
---------	--------

2.SSTAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Realisatie 2014	Begroting 2014	Realisatie 2013
	€	€	€
<u>Baten</u>			
Quotum	190.000	190.000	189.996
Legaten	-	-	-
Ontvangen aflossingen	13.834	15.000	19.628
	<u>203.834</u>	<u>205.000</u>	<u>209.624</u>
	-----	-----	-----
<u>Lasten</u>			
Toegekende ondersteuningen	253.969	230.969	225.070
Bureaunkosten	3.602	1.000	1.080
Overige kosten	2.172	4.500	2.318
	<u>259.743</u>	<u>236.469</u>	<u>228.468</u>
	-----	-----	-----
Saldo van baten en lasten	-/- 55.909	-/- 31.469	-/- 18.844

3. GRONDSLAGEN VOOR DE FINANCIËLE VERSLAGGEVING

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Algemeen

De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva is de verkrijgingprijs.

Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

Grondslag voor de resultaatbepaling

Algemeen

Het saldo van baten en lasten wordt bepaald als het verschil tussen de bijdragen door de Gereformeerde Kerken, de ontvangen aflossingen en overige baten enerzijds en de toegekende en uitgekeerde ondersteuning en overige kosten anderzijds.

De ondersteuning worden toegekend en uitgekeerd onder toepassing van de “Regeling Kerkelijke Studiefinanciering voor theologische studenten van de Gereformeerde Kerken in Nederland”, welke regeling voor het laatst is goedgekeurd door de Raad van Toezicht op 22 maart 2013.

De krachtens art. 15 van voormelde regeling door oud-studenten terug te betalen renteloze leningen (zoals de ondersteuning zijn toegekend) worden niet geactiveerd, maar op het moment van ontvangst van de aflossingen als bate verantwoord.

4. TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

<u>Vlottende activa</u>	<u>31-12-2014</u>	<u>31-12-2013</u>
	€	€
<u>Vordering Generale Deputaten Financiën & Beheer</u>		
Saldo per 01 januari	110.399	80.399
Bij: storting vanwege overtollige liquiditeiten	-	30.000
Af: opnamen vanwege tekorten op staat van baten en lasten	46.000	-
	<u> </u>	<u> </u>
Stand per 31 december	64.339	110.399
	<u> </u>	<u> </u>

Deze vordering op Generale Deputaten Financiën & Beheer is een gevolg van de centralisatie van de quota-inning en beheer van de reserve. Over deze vordering wordt geen rente berekend.

Liquide middelen

ABNAMRO Bank, bestuur-rekening NL53 ABNA 0609 0047 94	5.777	13.755
	<u> </u>	<u> </u>

PASSIVA

<u>Eigen vermogen</u>	<u>31-12-2014</u>	<u>31-12-2013</u>
	€	€
<u>Reserve</u>		
Stand per 01 januari	122.154	140.999
Saldo van baten en lasten	-/- 55.909	-/- 18.844
	<u> </u>	<u> </u>
Stand per 31 december	66.245	122.154
	<u> </u>	<u> </u>

Kortlopende schulden**Overige schulden**

Beheerskosten	2.750	-
Accountantskosten	2.000	2.000
	4.750	2.000

5.TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Realisatie 2014	Begroting 2014	Realisatie 2013
	€	€	€

Baten

Quotum	190.000	190.000	189.996
	-----	-----	-----

Het quotum voor het kalenderjaar 2014 is door de Generale Synode Harderwijk 2011 Vastgesteld op € 190.000. Dit quotum wordt door de Generale Deputaten Financiën & Beheer geheven en geïnd van de Gereformeerde Kerken.

Ontvangen aflossingen	13.834	15.000	19.628
	-----	-----	-----

Volgens de vigerende Regeling kerkelijke studiefinanciering worden toegekende ondersteuning verstrekt in de vorm van een renteloze lening. Indien een student voortijdig de studie staakt, geen predikant wordt of een oud-student geen predikant meer is, dan dient de renteloze lening (voor zover nog niet kwijtgescholden) afgelost te worden in maximaal 15 jaar.

Lasten

Toegekende steunbedragen	253.969	230.969	225.070
	-----	-----	-----

Dit betreft de toegekende en uitbetaalde ondersteuning gedurende het kalenderjaar 2014 en zijn gebaseerd op de normbedragen zoals vermeld in de Regeling kerkelijke studiefinanciering.

Bureaukosten

Doorbelasting kosten TU Kampen (2013)	2.000	-	-
Beheerskosten	1.602	4.500	1.080
	-----	-----	-----
	3.602	4.500	1.080
	-----	-----	-----

Overige kosten

Bankkosten	206	-	182
Accountantskosten	1.966	1.000	2.136
	-----	-----	-----
	2.172	1.000	2.318
	-----	-----	-----

Bureau studiefinanciering
Broederweg 15
8261 GS Kampen

Jaarrekening 2015

Kampen, maart 2016

UITSLUITEND VOOR
WAARMERKINGS-
DOELEINDEN
300316
Vivan accountants - adviseurs

INHOUDSOPGAVE

RAPPORT

1. Verantwoordelijkheid.....	4
2. Resultaten.....	4
3. Quota en Reserve	4
4. Administratie en Beheer	5
5. Niet in de balans opgenomen vorderingen.....	5
6. Financiële positie.....	6
7. Meerjaren gegevens.....	6

JAARREKENING

1. Balans per ultimo verslagjaar	8
2. Staat van baten en lasten.....	9
3. Grondslagen voor de financiële verslaggeving.....	10
4. Toelichting op de balans.....	11
5. Toelichting op de staat van baten en lasten	12

OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring	
--------------------------	--

Bureau Studiefinanciering TU
Kampen

RAPPORT 2015

1. VERANTWOORDELIJKHEID

De uitvoering van de Regeling Kerkelijke Studiefinanciering voor Theologische Studenten van de Gereformeerde Kerken in Nederland is door de Generale Synode van Harderwijk 2011 overgedragen van Deputaten Artikel 19 KO naar Bureau Studiefinanciering Theologische Universiteit Kampen met ingang van 01 september 2012. Het Bureau Studiefinanciering legt jaarlijks verantwoording van het gevoerde beleid in de jaarverslaglegging af aan de Raad van Toezicht van de Theologische Universiteit Kampen.

Het Bureau Studiefinanciering bestaat ultimo 2015 uit de volgende functionarissen:

- W.A.G. Janssens, thesaurier
- J.R. Versteeg-Titsing, administratief medewerker

2. RESULTATEN

Het verslagjaar 2015 werd afgesloten met een overschot ad € 4.042 (2014: tekort ad € 55.909).

Dit overschot is als volgt te verklaren:

- De quotumbijdrage was gelijk aan voorgaand jaar € 189.996
- De terugbetalingen studietoelage ex-studenten (bate) zijn gestegen naar € 19.229 (2014: € 13.834)
- De steunbedragen zijn gedaald naar € 201.539 (2014: € 253.969)
- De diverse kosten bedroegen € 3.644 (2014: € 5.774).

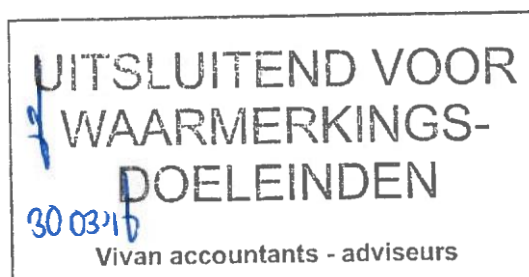
3. QUOTA EN RESERVE

De inning van de quota bij de kerken wordt sinds 1999 centraal verricht door de Generale Deputaten Financiën en Beheer. Door de Generale Synode Leusden 1999 is ook besloten om het beheer van de reserves van de verschillende deputaat-schappen in beginsel over te brengen naar de Generale Deputaten Financiën en Beheer.

Volgens synodebesluit blijven de reserves van de afzonderlijke deputaat-schappen in beginsel ter beschikking van die deputaten. Zodoende is de op de balans opgenomen vordering op de Generale Deputaten Financiën en Beheer ontstaan. Periodiek worden voorschotten door de Generale Deputaten Financiën en Beheer aan het Bureau Studiefinanciering overgemaakt.

De Generale Synode Harderwijk 2011 heeft besloten aan de hand van de meerjarenbegroting het quotum voor de jaren 2011 -2014 vast te stellen op € 190.000 per jaar. In dezelfde lijn is een meerjarenbegroting 2015-2017 aan de Generale Synode Ede 2014 aangeboden, welke ongewijzigd is vastgesteld. In de mondelinge toelichting hierop is aangegeven, dat de Regeling een "open einde"-karakter heeft, wat tot uiting komt in de onvoorspelbaarheid van de aanvragen tot ondersteuning.

Met het oog op de algemene oproep van de Generale Synode Ede 2014 om de kerkelijke quota verder te verminderen heeft de Raad van Toezicht besloten in juni 2015 om de Regeling Kerkelijke Studiefinanciering voorlopig op te schorten en alleen de bestaande ondersteuning binnen de kaders voort te zetten. Tevens zal de Raad van Toezicht een rapport opstellen ten behoeven van de Generale Synode Meppel 2017 voor een toekomstig bestendige kerkelijke studiefinanciering.

4. ADMINISTRATIE EN BEHEER

Door de Generale Synode van Zwolle-Zuid 2008 is besloten Deputaten Art 19 KO op te dragen hun werkzaamheden over te dragen aan het 'Bureau Studiefinanciering Theologische Universiteit Kampen'. Deze overdracht heeft in 2010 plaatsgevonden. De Generale Synode van Harderwijk 2011 besloot geen nieuwe Deputaten Art 19 KO te benoemen, maar hun taak over te dragen aan de Raad van Toezicht van de Theologische Universiteit en het onder haar toezicht functionerende Bureau Studiefinanciering Theologische Universiteit Kampen.

In het kader van good governance is op voorstel van het College van Bestuur van de Theologische Universiteit Kampen besloten de functie van thesaurier te doen vervullen door een functionaris buiten de instelling. De Raad van Toezicht heeft in haar vergadering van 19 juni 2013 dit besluit uitvoering gegeven, door de benoeming van W.A.G. Janssens (Lunteren) met ingang van 01 september 2013 als thesaurier.

5. NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VORDERINGEN

De aan studenten verstrekte ondersteuning in de vorm van leningen worden te zijner tijd kwijtgescholden gedurende een periode van 10 (oud) of 15 (nieuw) jaar dat men predikant is. Het Bureau Studiefinanciering houdt administratie op individueel niveau van alle aan studenten verstrekte leningen. Voor zover deze personen per ultimo verslagjaar nog studeren dan wel inmiddels predikant zijn, gelden de verstrekte leningen als 'voorwaardelijk terug te vorderen' (studenten) respectievelijk 'nog kwijt te schelden' (predikanten).

Daarnaast zijn er personen die de studie hebben gestaakt, geen predikant meer zijn of niet zijn geworden. De aan hen destijds verstrekte leningen gelden als opeisbare vorderingen.

Het totaal van de nog niet kwijtgescholden leningen per 31 december 2015 is als volgt:

- studenten	€	767.911
- predikanten / assistenten in opleiding	-	667.169
- personen zijnde niet predikant/student	-	91.696
	€	<u>1.526.776</u>

Het verloop van de nog niet kwijtgescholden leningen is als volgt:

Stand 1 januari 2015	€	1.445.705
Bij: verstrekte ondersteuning 2015	€	201.539
	€	<u>1.647.244</u>
Af: Ontvangen aflossingen 2015	€	19.229
Kwijtscheldingen 2015	€	<u>101.239</u>
	€	<u>120.468</u>
Stand per 31 december 2015	€	<u>1.526.776</u>

Het totale bedrag van € 1.526.776 is *niet* in de balans als vordering opgenomen

6. FINANCIËLE POSITIE

Financiële structuur

Ter analyse van de financiële positie dient de volgende opstelling:

(bedragen x € 1.000)	<u>31-12-2015</u> €	<u>31-12-2014</u> €	<u>mutatie</u> €
<u>Werkkapitaal</u>			
Vordering op Deputaten F&B	49	65	-/- 16
Liquide middelen	23	6	17
	72	71	1
Kortlopende schulden	-/- 2	-/- 5	3
Totaal werkkapitaal	70	66	4

Het werkkapitaal is in het verslagjaar 2015 gestegen met € 4.000 als gevolg van de uitbetaling op vorderingen door Deputaten F&B en het positief resultaat over het verslagjaar.

Op lange termijn beschikbaar vermogen

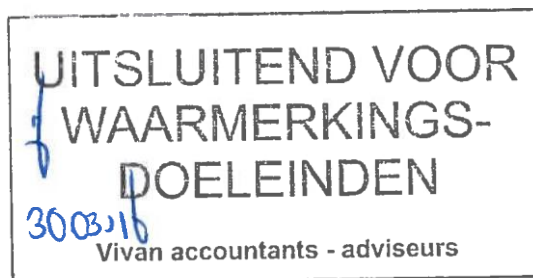
	<u>31-12-2015</u>	<u>31-12-2014</u>	<u>mutatie</u>
Eigen vermogen	70	66	4

7. MEERJAREN GEGEVENS

	<u>2016</u> <i>Begroting</i>	<u>2015</u> Jaarrek.	<u>2014</u> Jaarrek.	<u>2013</u> Jaarrek.	<u>2012</u> Jaarrek.	<u>2011</u> Jaarrek.
Aantal ondersteuningen	23	19	29	25	22	21
Toegekende steunbedragen	190.491	201.539	253.969	225.070	191.738	172.394
Gemiddeld per student	8.282	10.607	8.758	9.003	8.715	8.209
Exploitatieresultaat	8.509	4.042	-/- 55.909	-/- 18.844	7.667	39.300
Reserve	116.070	70.288	66.245	122.154	140.998	133.332
Totaal quotum	190.000	189.996	189.996	189.996	190.000	190.000

Bureau Studiefinanciering TU
Kampen

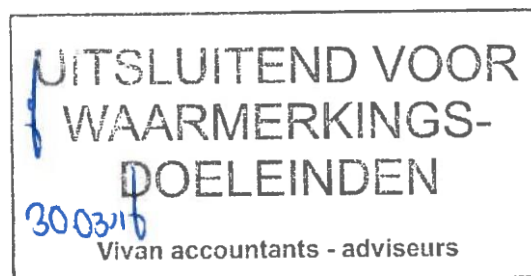
JAARREKENING 2015

1. BALANS

Balans per 31 december
(na resultaatbestemming)

	2015	2014
	€	€
ACTIVA		
Vlottende activa		
Vorderingen Deputaten	49.399	64.399
Overige vorderingen	-	819
Liquide middelen		
Banken	22.889	5.777
	72.288	70.995
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Reserve	70.288	66.245
Kortlopende schulden		
Overige schulden	2.000	4.750
	72.288	70.995

2. STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
	€	€	€
<u>Baten</u>			
Quotum	189.996	190.000	189.996
Legaten	-	-	-
Ontvangen aflossingen	19.229	15.000	13.834
	<u>209.225</u>	<u>205.000</u>	<u>203.834</u>
	-----	-----	-----
<u>Lasten</u>			
Toegekende ondersteuning	201.539	230.969	253.969
Bureaunkosten	1.500	1.000	3.602
Overige kosten	2.144	4.500	2.172
	<u>205.183</u>	<u>236.469</u>	<u>259.743</u>
	-----	-----	-----
Saldo van baten en lasten	<u><u>4.042</u></u>	<u><u>-/- 31.469</u></u>	<u><u>-/- 55.909</u></u>

UITSLUITEND VOOR
 WAARMERKINGS-
 DOELEINDEN
 30 03 16
 Vivan accountants - adviseurs

3. GRONDSLAGEN VOOR DE FINANCIËLE VERSLAGGEVING

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Algemeen

De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva is de verkrijgingprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

Grondslag voor de resultaatbepaling

Algemeen

Het saldo van baten en lasten wordt bepaald als het verschil tussen de bijdragen door de Gereformeerde Kerken, de ontvangen aflossingen en overige baten enerzijds en de toegekende en uitgekeerde ondersteuning en overige kosten anderzijds.

De ondersteuning worden toegekend en uitgekeerd onder toepassing van de "Regeling Kerkelijke Studiefinanciering voor theologische studenten van de Gereformeerde Kerken in Nederland", welke regeling voor het laatst is goedgekeurd door de Raad van Toezicht op 22 maart 2013.

De Regeling is tijdelijk opgeschort door de Raad van Toezicht in haar vergadering van 19 juni 2015, uitgezonderd de reeds lopende ondersteuning. Concreet houdt dit in, dat met ingang van het studiejaar 2015-2016 geen nieuwe aanvragen meer in behandeling zijn genomen.

De krachtens art. 15 van voormelde regeling door oud-studenten terug te betalen renteloze leningen (zoals de ondersteuning zijn toegekend) worden niet geactiveerd, maar op het moment van ontvangst van de aflossingen als bate verantwoord.

4. TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

<u>Vlottende activa</u>	<u>31-12-2015</u> €	<u>31-12-2014</u> €
<u>Vordering Generale Deputaten Financiën & Beheer</u>		
Saldo per 01 januari	64.339	110.399
Bij: storting vanwege overtollige liquiditeiten	-	-
Af: opnamen vanwege tekorten op staat van baten en lasten	15.000	46.000
Stand per 31 december	<u>49.339</u>	<u>64.339</u>

Deze vordering op Generale Deputaten Financiën & Beheer is een gevolg van de centralisatie van de quota-inning en beheer van de reserve. Over deze vordering wordt geen rente berekend.

Liquide middelen

Bestuur-rekening NL53 ABNA 0609 0047 94	<u>22.889</u>	<u>5.777</u>
---	---------------	--------------

PASSIVA

<u>Eigen vermogen</u>	<u>31-12-2015</u> €	<u>31-12-2014</u> €
<u>Reserve</u>		
Stand per 01 januari	66.245	122.154
Saldo van baten en lasten	4.042	-/- 55.909
Stand per 31 december	<u>70.288</u>	<u>66.245</u>

Kortlopende schulden

Overige schulden

Beheerskosten	-	2.750
Accountantskosten	2.000	2.000
	<u>2.000</u>	<u>4.750</u>

EMMELOORD

Ecopark 40,
8305 BK Emmeloord

T +31 (0)527 61 63 31
F +31 (0)527 61 74 32
E emmeloord@vivan.nl

KAMPEN

Scheerling 36,
8265 GD Kampen

T +31 (0)38 33 17 272
F +31 (0)38 33 20 782
E kampen@vivan.nl

URK

Postbus 37, 8320 AA Urk
Het Spijk 10, 8321 WT Urk

T +31 (0)527 68 46 00
F +31 (0)527 68 51 50
E urk@vivan.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: Bureau Studiefinanciering Theologische Universiteit Kampen

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2015 van Bureau Studiefinanciering Theologische Universiteit Kampen te Kampen gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en de staat van baten en lasten over 2015 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van het bureau is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening, in overeenstemming met de door het bureau gekozen en beschreven grondslagen, zoals uiteengezet in de toelichting van de jaarrekening. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opstellen van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opstellen van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld van de jaarrekening, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van het bureau.

ABN AMRO Bank 48.36.95.521
KvK nr. 52602508
BTW nr. NL-8505.17.175.B.01
IBAN nr. NL27ABNA0483695521
BIC ABNANL2A
www.vivan.nl

5 Alternatief voorstel door CvB met goedvinden van en na overleg met RvT

Theologische Universiteit

GEREFORMEERDE KERKEN

Generale Synode Meppel 2017
Postbus 770
3800 AT AMERSFOORT
secretariaat@synode.gkv.nl

Kampen, 21 december 2016

Betreft: Alternatief voorstel Kerkelijke Studiefinanciering

Geachte broeders,

Op 20 oktober 2016 ontving u van de Raad van Toezicht van de Theologische Universiteit het rapport Kerkelijke Studiefinanciering. Het door de Raad geformuleerde rapport voorziet in een herziening van de Kerkelijke Studiefinanciering voor studenten aan de Theologische Universiteit Kampen. Dit voorstel is besproken met het College van Bestuur van deze universiteit. Naar aanleiding van opmerkingen nodigde de Raad het College van Bestuur uit een alternatief voorstel te formuleren. Uiteindelijk bleek het onderscheid tussen beide voorstellen zo groot dat ze niet met elkaar te verenigen waren. Hierop heeft de Raad van Toezicht besloten haar oorspronkelijke voorstel bij u in te dienen.

Naar de mening van het College van Bestuur slaat dit voorstel een fundamenteel andere richting in dan die Artikel B13.4 van de Kerkorde vanouds wijst. Tevens heeft het negatieve consequenties voor de betrokken studenten en ook voor de Theologische Universiteit en voor de kerken. Graag lichten wij onze bezwaren tegen de voorgestelde regeling in deze brief nader toe en leggen we in de bijlage het genoemde alternatieve voorstel voor.

Voorgeschiedenis

Bij de Theologische Universiteit melden zich studenten die via een bijzondere levensweg of na een loopbaan elders hebben besloten predikant te willen worden. De kerken hebben voor studenten met wat wel een 'late roeping' is genoemd steeds oog gehad. Zij hebben voor deze - meestal oudere - studenten een financiële voorziening getroffen om deze route mogelijk te maken. De grondslag daarvoor was uitgedrukt in artikel 19 KO. In de Kerkorde van de Gereformeerde Kerken is deze opgenomen in artikel B13.4: 'De kerken zullen ernaar streven, dat er studenten in de theologie zijn. Zij zullen, als dit nodig is, financiële steun verlenen'. De kerken hebben dus sinds lang voor deze categorie studenten de weg naar het predikantschap mogelijk willen maken.

Verklaringen van het oude artikel 19 KO, bijvoorbeeld die van [H. Bouwman](#) (1928) en [K. de Gier](#) (1989), leggen uit vanuit welk motief dit gebeurde: in dit artikel drukken de kerken uit dat, indien nodig, het wegnemen van financiële drempels voor mensen die predikant willen worden, een gezamenlijke kerkelijke verantwoordelijkheid is. Wie zich door God geroepen voelt en de gaven heeft voor het predikantschap en daarin door medechristenen wordt herkend, moet de opleiding tot predikant kunnen volgen. Het Statuut van de huidige regeling Kerkelijke Studiefinanciering

(vastgesteld door de GS Harderwijk 2011-2012) verwoordt dit principe in Artikel 2b. Daarin staat dat deze financiering is bestemd voor studenten die 'tijdens hun studie of een gedeelte daarvan door het ontbreken van andere financiële voorzieningen en middelen geheel of gedeeltelijk op deze kerkelijke voorziening zijn aangewezen'.

Tot 1986 maakten studenten aan de Theologische Hogeschool waar mogelijk gebruik van de kinderbijslag die de ouders kregen voor studerende kinderen. Na de invoering van de basisbeurs in 1986 maken studenten aan de TU Kampen, zolang dit mogelijk is, gebruik van de gewone studiefinanciering van de overheid, dus inclusief aanvullende beurs (vanaf ca. 1990), de OV-kaart (1991), de tempobeurs (1993) en het leenstelsel (vanaf 2015).

Gedurende deze hele periode zijn er studenten ondersteund die langer hadden gestudeerd dan er overheidsfinanciering beschikbaar was. Een deel hiervan bestaat uit zij-instromers die al een baan hadden gehad. In alle gevallen wordt door het Bureau Studiefinanciering getoetst of deze studenten in aanmerking komen voor kerkelijke studiefinanciering.

Recente ontwikkelingen

Aan de instroom aan de TU is zichtbaar dat zich zeer regelmatig studenten melden die op latere leeftijd hebben besloten predikant te worden. Deze ontwikkeling hangt mede samen met het feit dat een dergelijke keuze steeds vaker na een periode van rijping wordt gemaakt. Voor de TU betekent dit dat meer studenten dan voorheen al een studie of baan achter de rug hebben voordat ze zich inschrijven voor de studie theologie. In het leven van zulke studenten is soms een opmerkelijke leiding van God zichtbaar.

In de afgelopen zes jaar zijn 21 studenten die gebruik maakten van de regeling predikant geworden in de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt. Er wordt dus zeer regelmatig een beroep gedaan op de regeling, die daarmee van belang is voor de TU Kampen en de kerken zelf. Voor studenten die een tweede studie volgen is deze regeling eveneens van groot belang. Het volgen van een tweede studie is duurder geworden, omdat de daarvoor beschikbare verlenging van de studiefinanciering is afgeschaft en tevens het hogere instellingscollegegeld moet worden betaald.

Tegelijkertijd betekent het toegenomen beroep op deze regeling in de afgelopen jaren dat deze onbetaalbaar dreigt te worden voor de kerken. Hoewel deze ontwikkeling ook een positief effect heeft - er dienen zich binnen de kerken meer dan voorheen afgestudeerde kandidaten met levenservaring aan - is het nodig de regeling te versoberen. Uiteraard moet daarbij het doel van de regeling niet uit het oog worden verloren en moet er voor studenten die het verlangen hebben predikant te worden een route openblijven.

Voorstel Raad van Toezicht Theologische Universiteit

Het voorstel van de Raad van Toezicht wil een oplossing aanreiken. Het resultaat is echter onbevredigend. De volgende elementen moeten nader worden gewogen:

- Het rapport neemt naast de financiële draagkracht van de kerken het gelijkheidsbeginsel als uitgangspunt. Immers, alle studenten moeten na de invoering van het leenstelsel geld lenen om hun studie te bekostigen. Alle studenten in de theologie die predikant willen worden, zouden daarom hetzelfde behandeld moeten worden. Gelijkheid houdt onzes inziens echter in dat dezelfde *gevallen* gelijk behandeld worden. Dat gebeurt in dit voorstel van de RvT nu juist niet. Er zijn studenten die op jonge leeftijd zonder voorafgaande studieschuld kunnen lenen volgens de regels van het leenstelsel. En er zijn studenten zonder toereikende additionele middelen, die niet meer kunnen lenen volgens de regels van het leenstelsel. Deze gevallen gelijk willen behandelen doet geen recht aan de categorie studenten die op aanvullende financiering aangewezen is.
- Gesteld wordt dat het feit dat studenten eerst andere keuzes hebben gemaakt in hun leven, niet een zaak is die de kerken aangaat. Dit is een breuk met het verleden. Hiermee gaat het voorstel tevens voorbij aan de bijzondere weg die God met dergelijke studenten soms blijkt te gaan. Het beginsel is steeds geweest: studenten die geroepen worden predikant te worden, zouden daarbij geen onnodige financiële drempels moeten ervaren; en niet

particuliere kerkleden, maar de kerken gezamenlijk zullen daarbij de helpende hand toesteken. Het rapport neemt hier een wissel, zonder dat het zich confronteert met de geestelijke dimensie die het artikel 19 / B13.4 KO vertegenwoordigt.

- Het voorstel dat de RvT voorlegt behelst dat alle studenten die predikant willen worden jaarlijks een toelage wordt verstrekt van € 2.000,-. Hiermee wordt de regeling inderdaad betaalbaar en worden alle studenten “gelijk” behandeld, ook zij die niet hebben gevraagd om aanvullende financiering of zij die, evenals studenten aan andere universiteiten, gebruik kunnen maken van het leenstelsel. Tegelijk heeft dit voorstel een aantal forse nadelen.
 - o De Theologische Universiteit zal hierdoor op langere termijn een aantal inschrijvingen en gemotiveerde studenten mislopen.
 - o De kerken ontnemen zichzelf voorgangers met levenservaring die zich op latere leeftijd tot de studie geroepen weten, maar die door een financiële drempel die roeping niet konden volgen.
 - o De voorgestelde regeling verwijst studenten die op latere leeftijd theologie willen studeren naar particuliere financieringsbronnen. Hiermee wordt een stelsel waarin gemeenschappelijke verantwoordelijkheid wordt uitgedrukt beëindigd.
 - o Negatieve effecten doen zich nu al gevoelen: drie studenten die met ingang van het seizoen 2016-2017 de toegang tot de regeling SF werd ontzegd, konden alleen blijven studeren door tijdelijke steun van plaatselijke kerk, vriendenclubs of diaconie, en zijn daadwerkelijk in financiële problemen geraakt.

Alternatief voorstel

De Theologische Universiteit heeft daarom een alternatief voorstel ontwikkeld. Hierin is gepoogd een betere balans te vinden tussen de geestelijke waarde die Artikel B13.4 van de Kerkorde vertegenwoordigt enerzijds en de financiële draagkracht van de kerken anderzijds. Zie hiervoor de bijlage.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd ten behoeve van een afgewogen besluitvorming ter synode.

Met vriendelijke groet,
College van Bestuur Theologische Universiteit

Prof. dr. R. Kuiper,
voorzitter

Drs. J. de Jong MCM CMC,
lid

Voorstel herinrichting regeling studiefinanciering

1. Algemeen

De Gkv onderhouden, evenals andere kerkgenootschappen, een bijzondere financiële voorziening voor studenten die op latere leeftijd besluiten theologie te gaan studeren. Doorgaans hebben deze studenten er al een studie opzitten wanneer het verlangen ontstaat om predikant te worden, of werken zij inmiddels. Het gaat om een categorie studenten die geen recht meer heeft op een lening of aanvullende beurs en die zonder een aanvullende financiële bijdrage geen theologie zou kunnen studeren.

De kerken hebben altijd oog gehad voor mensen die deze weg gaan – wel aangeduid als ‘late roepingen’ – en hebben hieraan uitdrukking gegeven in Artikel B13.4 van de kerkorde. Dat artikel luidt: ‘De kerken spannen zich ervoor in dat er voldoende studenten in de theologie zijn. De kerken bieden hun, zo nodig, financiële steun’. De laatste zin geeft de grondslag voor de regeling die thans bestaat. Die regeling verschaft studenten die ervoor in aanmerking komen een toelage (renteloze lening) die zij in principe moeten terugbetalen, tenzij ze gedurende een aantal jaren predikant zijn in een van de kerken van de Gkv. Dan wordt de studieschuld met een bepaald percentage per jaar kwijtgescholden. In de praktijk komt het erop neer dat na een jaar of 15 jaar de studieschuld volledig teniet is gedaan.

Studenten met deze achtergrond die zich melden en tot de studie worden toegelaten zijn doorgaans zeer gemotiveerd. Zij willen predikant worden en zijn doelgericht in studiehouding en mentaliteit. Voor de kerken zijn zij de zij-instromers in het ambt van predikant, veelal mensen met de nodige levenservaring die iets extra’s meebrengen voor de kerken. Gemiddeld melden zich drie studenten per jaar die starten in bachelor of premaster.

De kerken stellen per jaar € 190.000,- beschikbaar voor deze categorie studenten. Voor de uitvoering van de regeling is er het Bureau Studiefinanciering. In 2015 werd besloten de regeling tijdelijk stop te zetten omdat de verplichtingen van het fonds het jaarlijks plafond overschreden. Dat heeft te maken met de grotere toeloop bij het Bureau Studiefinanciering dan de voorgaande jaren. Ook het systeem van de toelage is voorwerp van discussie, mede in het licht van het feit dat alle studenten na de afschaffing van de basisbeurs moeten lenen.

In het volgende voorstel wordt een nieuwe regeling uiteengezet die recht blijft doen aan het beginsel dat de kerken studenten die een bijzondere weg gaan naar het predikantsambt zo nodig financieel steunen. Het voorstel beoogt tevens een versobering van de regeling op het oog om deze in de toekomst te laten bestaan.

2. De voorgestelde aanpak

De studenten die op latere leeftijd alsnog theologie gaan studeren hebben al een weg afgelegd voordat ze tot deze keuze kwamen. Het gaat om studenten die een opleiding elders voltooid hebben, gewerkt hebben, en daarbij meestal ook de lasten van een gezin hebben. Er kan sprake zijn van een studieschuld die nog afgelost moet worden. In de toekomst zullen studenten die voor hun eerste studie hebben moeten lenen volgens het vigerende leenstelsel de studie theologie dus aanvangen met een studieschuld.

Vanaf september 2015 ontvangen studenten in Nederland niet langer een basisbeurs, maar moeten zij geld lenen voor de bekostiging van hun studie. Alle studenten krijgen hetzelfde budget en dezelfde afbetalingsregeling met een looptijd van 35 jaar. Studenten die voor het eerst gebruik maken van het ‘sociaal leenstelsel’ hebben geen voorafgaande studieschuld en kunnen door ouders ondersteund worden. Ook kunnen zij bijverdienen. Daarmee wordt een eigen verantwoordelijkheid voor de bekostiging van de studie gestipuleerd.

Studenten die op latere leeftijd theologie gaan studeren en die in de regeling van de kerken worden bedoeld kunnen niet meer bij de overheid lenen en zijn aangewezen op andere bronnen. Dat kan de

regeling zijn, dat kunnen ook eigen middelen zijn. Zij zullen gedurende de jaren van hun voltijdse studie in ieder geval geen volledig inkomen kunnen verwerven, maar mogelijk hebben zij een partner die dat wel kan of kunnen reserves worden aangesproken. De regeling moet zo worden ontworpen dat ook hier de eigen verantwoordelijkheid van de student met een late roeping voor de bekostiging van zijn studie wordt onderstreept. De regeling is een tegemoetkoming, maar doet ook een beroep op de student zelf.

De versoering van de regeling bestaat hierin dat de omvang van de groep die jaarlijks gebruik kan maken van de regeling wordt vastgesteld op drie als jaarlijks gemiddelde. De omvang van de toelage wordt beperkt en krijgt het karakter van een tegemoetkoming.

3. De regeling

De doelgroep die in aanmerking komt voor studiefinanciering van de kerken bestaat uit studenten die niet meer onder het reguliere leenstelsel van de DUO vallen. Zij hebben geen recht meer op een lening of een aanvullende beurs. Zonder financiële bijdrage kunnen zij geen theologie studeren. Het gaat dus om:

- a. Studenten die het voornemen hebben predikant te worden in de GKv en die bij aanvang van de studie geen recht meer hebben op studiefinanciering van de overheid, of
- b. Studenten die vanwege een eerdere studie bij aanvang reeds weten dat hun lopende rechten onvoldoende zijn voor de gehele studie.

Aanvragen moeten ingediend worden tussen 1 januari en 1 september voorafgaand aan het eerste jaar van de bachelor dan wel eerste jaar van inschrijving. Per jaar worden gemiddeld drie aanvragen gehonoreerd. Het jaarlijkse budget is een maximum. De afgewezen student mag het volgend jaar nogmaals een aanvraag indienen.

Voorwaarden om een aanvraag in te dienen moeten volstrekt helder zijn:

- Géén mogelijkheid meer voor een beurs of een lening bij DUO. Recht op enkele jaren lenen bij DUO, maar niet voor de volle nominale studie aan de TU.
- Het vrij besteedbare gezinsvermogen per 1 januari van het jaar van aanvraag mag niet hoger dan € 25.000,- zijn. Onder het vrij besteedbaar gezinsvermogen wordt verstaan het saldo van contant geld, bank- en girotegoeden plus de waarde van aandelen en overige beleggingen minus schulden per 1 januari van het jaar van aanvraag. Een eigen woning met daarop rustende hypotheek is daarbij niet inbegrepen.
- Het totale gezinsvermogen is per 1 januari van het jaar van aanvraag niet hoger dan € 50.000,-. Onder het totale gezinsvermogen wordt verstaan het totaal van het vrij besteedbaar gezinsvermogen inclusief alle overige bezittingen en schulden. Voor de waardebepaling van de eigen woning wordt uitgegaan van de WOZ-waarde. Derhalve moet bij de eerste aanvraag een kopie van de aangifte IB van de meest recente twee jaren van aanvrager en echtgenoot worden aangeleverd.
- De student moet minimaal 15 jaar kunnen dienen als predikant, en derhalve bij aanvang van de studie respectievelijk uiterlijk 46 (bachelor), 49 (predikantsmaster) of 50 (kerkelijke route) zijn.

4. De financiële ondersteuning via Bureau SF

Per nieuw cursusjaar is er een budget van € 24.000,- beschikbaar. Dit wordt dus verdeeld over gemiddeld drie studenten. Dit betekent dat er voor elke student € 8.000,- beschikbaar is. Verdeeld over 12 maanden is dat € 667,- per maand. Dit is uiteraard niet kostendekkend voor collegegeld en levensonderhoud. De betreffende student is daarom zelf verantwoordelijk om een eventueel gat te dichten. Dat kan bijvoorbeeld door:

- Bijverdienen, lenen, bijdrage eventuele partner. In deze situaties zal lenen van de overheid niet meer tot de mogelijkheden behoren.

- Steun van een plaatselijke gemeente die een oudere student ‘adopteert’ en een bepaalde mate van financiële ondersteuning biedt gedurende diens studie.

a. Kwijtschelding

Gedurende de ambtsuitoefening vindt lineair kwijtschelding plaats over een periode van 20 jaar. Dit is een jaarlijkse schenking (fiscaal onbelast). Na die periode van 20 jaar hoeft er dus niet meer afgelost te worden.

Wanneer een student aanvullend financiering moet aantrekken (een lening moet afsluiten) voor zijn levensonderhoud zal hij daarover natuurlijk gewoon bij de betrokken financier moeten aflossen, en eventueel zal hij ook moeten aflossen over een eerder ontvangen studielening van de overheid.

Wanneer een predikant gedurende de 20 jaren van kwijtschelding stopt met het ambt als hoofdtaak van zijn werkweek, dan stopt de kwijtscheldingsregeling en zal het niet-kwijtscheldende restant alsnog afgelost dienen te worden.

b. Hoogte van de jaarlijkse bijdrage voor Bureau SF

Wanneer de toelage het karakter krijgt van een tegemoetkoming in de studiekosten en levensonderhoud kan ook het plafond van de regeling omlaag. Dat plafond wordt afgestemd op het gemiddelde aantal van drie studenten per jaar die instromen en aan de voorwaarden voldoen. Dat komt erop neer dat 18 studenten tegelijkertijd gebruik kunnen maken van de regeling. De kosten die hiermee gemoeid zijn bedragen € 144.000,- per jaar. Het totaal aan ondersteuning per student zal in veel gevallen niet meer dan € 24.000,- belopen over de hele periode, aangezien het dikwijls om zijinstromers en tweede studies zal gaan.

Met de introductie van de nieuwe regeling wordt de oude afgebouwd. Daarin zitten nog verplichtingen die moeten worden nagekomen. Het verloop van de regeling (oud en nieuw) ziet er dan als volgt uit:

Situatie	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Verplichting oude regeling	135.000	95.000	64.700	40.600	--	--
Nieuwe regeling	24.000	48.000	72.000	96.000	120.000	144.000
Totaal nieuwe regeling	159.000	143.000	136.700	136.600	120.000	144.000
Huidige meerjarenbegroting	190.000	190.000	190.000	190.000	190.000	190.000

c. Overgangsrecht

Op basis van de oude regeling zal nog een beperkt aantal studenten recht kunnen uitoefenen op de toezegging dat zij in aanmerking kwamen voor een lening. Wij stellen voor dat als de hiervoor genoemde studenten hun aanvraag indienen tot en met het laatste jaar van de predikantsmaster dat ook in de nieuwe regeling wordt gehonoreerd, zoals aangegeven in de opschortingsregeling.

Studenten in de oude regeling die tevens gebruik willen maken van de nieuwe regeling kunnen dat uitsluitend doen door afstand te doen van de rechten uit de oude regeling. Gelet op het verschil in bijdrage verwachten wij niet dat veel van hen deze stap zullen willen zetten.

d. Nieuwe regeling

Een nieuwe juridische regeling kan worden ontworpen op basis van de bovenstaande uitgangspunten. Ook wordt de regeling geïndexeerd.